

Adviezen en signalen

Faculty Business & Management

Koninklijke Nederlandse
Beroepsorganisatie
van Accountants

NBA

Juli 2024

Ter aanscherping van NBA jaarplan 2025 geven we als faculty Business & Management in onderstaand document ons advies, signalen per strategisch project weer. Waar we in 2023 als faculty een ledenonderzoek hebben gehouden, hebben we dit jaar onze signalen aangescherpt en tegen het licht gehouden van het [NBA jaarplan 2024](#). Tijdens het geplande overleg op 7 mei 2024 van de twee portefeuillehouders van het NBA-bestuur met de faculty voorzitters lichten we graag onze visie 2024-2025 toe.

Daarnaast hebben we adviezen aan het NBA bestuur die we niet konden adresseren aan de hand van de strategische projecten 2024. Die geven we hieronder graag weer. Namens het facultybestuur Business & Management (B&M) zien we uit naar onze dialoog om ons beroep toekomstbestendig te houden.

FB&M adviezen 2024-2025

- a. Data InZicht: voor de zomer van 2023 hebben de faculties B&M, OSV en AA het projectvoorstel Data InZicht ingediend. Begin 2024 is aan ons teruggekoppeld in welke mate dit voorstel uitgevoerd wordt en hoe we als faculty terugkoppeling ontvangen. Aan de hand van deze monitoringsinformatie zullen wij met nieuwe mijlpalen en ambities komen. Omdat een grote groep accountants nog te weinig werkt met data analyse adviseren wij om Data analyse als strategisch project op te nemen voor 2025.
- b. Wendbaarheid en slagvaardigheid: vanuit signalen die ons als FB&M bereiken adviseren we de NBA om (verder) te werken aan de wendbaarheid van de organisatie en het besluitvormingsproces.

A Publieke verantwoordelijkheid: kern voor het vertrouwen in het maatschappelijk verkeer	
	1. Beroepscultuur
	2. Duurzaamheid
	3. Fraude
	4. De mkb-accountant als betrouwbare adviseur en samensteller

A Publieke verantwoordelijkheid: kern voor het vertrouwen in het maatschappelijk verkeer

1. Beroepscultuur

- a. In het kader van onze monitoringsopdracht vragen wij om ons te informeren over de eerste twee aandachtgebieden voor 2024 in termen van doelen, behaalde resultaten en inzage van geplande en uitgevoerde activiteiten. Het gaat om het aandachtsgebied *verdieping van de eigen rol en rolopvatting van accountants* en het aandachtsgebied *betere kwaliteit van de interactie*.
- b. Beroepscultuur en ethiek lijkt ons een blijvend aandachtsgebied is in het kader van beroepsontwikkeling maar ook afhankelijk van de context van het werk, het werkveld, waarin leden werkzaam zijn. Wij adviseren om deze differentiatie van beroepscultuur voor de strategisch NBA-agenda 2025 vorm te geven.
- c. Om deze reden adviseren wij de NBA ook om beroepscultuur (en ethiek) integraal onderdeel te laten zijn bij het nieuwe beroepsprofiel alsook van permanente educatie.

2. Duurzaamheid

- a. Om duurzaamheid naar een volgende fase te brengen, als onderdeel van onze beroepsuitoefening, achten we het nodig om vanaf 2025 te focussen op **Niet Financiële Informatie** en de beheersing daarvan. Wij hebben daartoe de volgende argumenten;

- De term duurzaamheid lijkt beladen;
 - De term duurzaamheid geeft een te eenzijdig beeld van het brede thema dat de NBA voorstaat. Het gemiddelde gesprek blijft vooral hangen op de E van ESG, en niet zelden daarbinnen nog beperkt tot energie vraagstukken. Het sociale vraagstuk van ESG wordt te beperkt opgepakt.
 - Verantwoording van informatie is de kern van ons beroep; Niet Financiële Informatie sluit daarmee natuurlijker aan bij onze kernfunctie.
 - Het thema Niet Financiële Informatie bevat niet alleen ESG maar bevat ook onderwerpen zoals IT of cultuur. Voor dat laatste onderwerp verwijzen wij bijvoorbeeld naar handreiking 1118 en de discussie daaromtrent.
 - Over een aantal jaar zal mogelijk een nieuw thema zoals nu “duurzaamheid” opkomen en ook die zal zowel financiële als niet-financiële informatie bevatten dus als we op die twee componenten nu al richten dan hebben we daar op de lange termijn ook profijt van.
- b. Voor accountants werkzaam binnen het werkveld van Finance & Control ligt de uitdaging om Niet Financiële Informatie te integreren met de reguliere processen en interne beheersing daarvan. Wij zijn van mening dat deze integratie zowel van meerwaarde is voor de eigen organisatie alsook voor de extern accountant. Wij adviseren de NBA een voortrekkersrol te pakken waarbij zowel de vraagstukken binnen het Finance & Control werkveld aan de orde komen maar waar ook samenwerking en afstemming in de keten aandacht krijgt (aanjagen en inspireren).
 - c. Naast de inhoudelijke uitdaging adviseren we het bestuur om (te blijven) werken aan een culturomslag. Wij signaleren dat accountants, onafhankelijk van hun werkgebied, Niet Financiële Informatie bewust nog op afstand houden. Als faculty B&M zijn wij van mening dat ons beroep, onze sector Niet Financiële Informatie dezelfde prioriteit en aandacht moet krijgen als Financiële Informatie. Met focus op cultuur verandering kan worden bewerkstelligd dat alle accountants dit nieuwe vakgebied volledig en integraal omarmen.
 - d. Gekoppeld aan de aandacht voor de cultuurverandering in het beroep, vragen wij ook de voorbeeldfunctie van de NBA verder uit te bouwen op het gebied van Niet Financiële Informatie. We verwijzen daartoe ook naar het NBA project *Walk the talk* (als onderdeel van *Een toekomstbestendige beroepsorganisatie* in het NBA jaarplan 2024). Bijvoorbeeld door jaarlijks ook diversiteitscijfers over de eigen (bureau)organisatie te publiceren. Zie bijvoorbeeld de [diversiteitscijfers 2023 over de leden](#).
 - e. Wij herhalen ons advies om op continue basis best-practices te delen op het gebied van Niet Financiële Informatie. Als onderdeel daarvan geven de CSRD-regels ook ruimte voor een groeipad naar de nieuwe ESG informatievoorziening, vanuit de NBA kan meer guidance gegeven worden hoe zo'n groeipad eruit kan zien voor organisaties en accountants.
 - f. Vanuit onze faculty opdracht tot monitoring vragen wij de NBA om ons nader te informeren over de *concrete handvatten* die de NBA heeft aangereikt voor het werkveld waarin accountants en business actief zijn.
 - g. Tijdens de faculty bijeenkomst van eind maart is afgesproken dat wij, in samenwerking met andere faculties, input leveren aan de NBA themaregisseur Usha Ganga voor haar jaarplan 2025.

3. Fraude

- a. Het onderwerp zien we geadresseerd in onze pijler Leiderschap; bewust van eigen positie en rol en actief bijdragen aan de omgeving. Wij onderschrijven de oproep van de faculty ECG om de ontwikkeling van 'de ethisch competente accountant' te blijven stimuleren.
- b. In het verlengde hiervan onderschrijven wij het appel van de voorzitter dat (OOB) accountantskantoren hun zelfreinigend vermogen tonen ([Kris Douma over examenfraude: 'Vertraag niet, maar werk mee' \(accountant.nl\)](#) dd 7 maart 2024). Om als sector het vertrouwen te (her)krijgen van maatschappij en om vertrouwen te geven aan toekomstige en huidige leden vraagt dit ook een sterk sturende rol van de NBA.
- c. Een breed gedeelde opvatting vanuit het werkveld Finance & Control is dat ervaring binnen een organisatie nodig is om als extern accountant een goede risicoanalyse te kunnen maken. Wij adviseren derhalve dat in de (nieuwe) praktijkopleiding keten brede ervaring wordt opgedaan. Concreet voorbeeld; een controlerend accountant doet ook praktijkervaring op binnen het werkveld Finance & Control.
- d. In het kader van ketenverantwoordelijkheid adviseren we de NBA om binnen het Finance & Control werkveld inventarisatie te doen op gebied van frauderisicobeheersing. Bijvoorbeeld door alle accountants te wijzen op de NBA- tool 'Frauderisicobeheersing, aanbevelingen voor bestuurders en toezichthouders'. Te overwegen is om een PE verplichting op te leggen waarbij alle accountants verplicht reflecteren op het onderwerp fraude. Een dergelijke verplichting tot zelf reflectie past bij het stimuleren van een lerende beroeps cultuur.

4. De mkb-accountant als betrouwbare adviseur en samensteller

- a. De faculty B&M raakt ook de adviesfunctie van mkb-accountants, gezien de onderwerpen van dit strategische project zijn wij van mening dat andere gremia beter toegerust zijn om voor dit project en daarmee deze doelgroep te signaleren en daartoe te adviseren.
- b. Naar aanleiding van de keuze van dit strategische project voor een specifieke doelgroep zien wij als faculty graag dat de NBA komend jaar speciale aandacht schenkt aan het werkveld Finance & Control en Beleid. Beide werkvelden vormen samen de ledengroep Accountants in Business die ruim de helft van het aantal leden vertegenwoordigd maar die al vele jaren onderbelicht zijn qua activiteiten en ondersteuning.

B Aantrekkelijk en studeerbaar opleidingsmodel - nieuwe beroepsprofielen

	5. Beroepsprofielen
	6. Evaluatie programma PE

B Aantrekkelijk en studeerbaar opleidingsmodel - nieuwe beroepsprofielen

5. Beroepsprofielen

- a. De faculty opdracht heeft als kernvraag of het beroep zich systematisch de juiste kant op ontwikkelt. Het strategische project beroepsprofielen legt het fundament voor deze beroepsontwikkeling. Reden dat we adviseren om binnen de projectorganisatie de faculties te betrekken. Aanwezigheid in de klankbordgroep lijkt ons een logische positie voor de faculties.
- b. Wij vragen aandacht voor internationale uitwisseling cq erkenning van de Nederlandse beroepstitel in het buitenland.
- c. In kader van ketenverantwoordelijkheid herhalen we hier ons advies om te verplichten dat binnen de praktijkopleiding keten brede ervaring wordt opgedaan. Concreet voorbeeld; een controlerend accountant doet ook praktijkervaring op binnen het werkveld Finance & Control.

6. Evaluatie programma PE

- a. Zie ons advies bij fraude om middels zelf reflectie de lerende beroepscultuur te stimuleren.

C De rol van de NBA: leden- en/of kantoororganisatie

7. Regelverbetering

7. Regelverbetering

- a. We adviseren de NBA om zich als belangenbehartiger van het beroep kritisch af te wegen of verdere beroepsregelgeving nodig is. En als dat nodig is om de impact daarvan te beperken tot het werkveld, tot die leden voor wie het ook relevant en noodzakelijk is. Een dergelijke kritische opstelling kan bijdragen aan een level playing field tussen wel en niet accountants en de toenemende regeldruk remmen.
- b. Vanuit de faculty OSV is het project; *Regelgeving: aanpassen, schrappen of uitleggen* geïnitieerd. Als faculty B&M ondersteunen wij dit voorstel en vragen daarbij specifiek aandacht voor de accountants werkzaam binnen de werkvelden Finance & Control en Beleid.

D De NBA als levendige beroepsorganisatie meer ruimte voor ontmoeting en debat en grotere betrokkenheid bij NBA-beleid

8. Levendige beroepsorganisatie

E NBA-governance

Bbalans tussen publiekrechtelijke organisatie, democratische vereniging en professionele uitvoering

9. Governance beroepsreglementering

8. Levendige beroepsorganisatie

- a. Wij vragen aandacht voor onze oproep in ons jaarplan 2023-2024: *passend en gericht* informeren. Deze randvoorwaardelijke oproep lezen wij namelijk ook terug in het recente NBA ledenonderzoek in het kader van een levendige beroepsorganisatie.
De recent gelanceerde nieuwe website is een goede verbetering om informatie beter vindbaar te maken. We drukken de NBA op het hart om als vervolgstap zich in te spannen informatie en activiteiten gericht en passend per werkveld aan te bieden. Inspiratie daartoe is onder meer te halen bij collega beroepsorganisaties in het buitenland. Dit bevordert een levendige beroepsorganisatie.
- b. Om te zorgen dat de NBA ook onder de niet openbare accountants als levendig en betrokken wordt ervaren adviseren we om nog in 2024 te komen met een concrete uitwerking van activiteiten en faciliteiten voor accountants werkzaam binnen de werkvelden Finance & Control en Beleid.

9. Governance beroepsreglementering

Prioriteiten

Vanuit de faculty B&M willen we de volgende prioritering meegeven aan het bestuur om te komen tot een aangescherpt strategische plan 2025;

Niet Financiële Informatie als thema benoemen voor 2025 waarvan duurzaamheid een (belangrijk) onderdeel is. Verleg daarmee de focus van de discussie of duurzaamheid relevant is voor accountants naar de vraag hoe we als accountant voor Niet Financiële Informatie dezelfde toegevoegde waarde kunnen leveren.

Data InZicht, erken dat data analyse door accountants nog onvoldoende wordt toegepast binnen diverse werkvelden én dat de NBA op dit thema een belangrijke rol heeft om de beroepsgroep, ketenbreed, hierin te stimuleren en te faciliteren. Dit vraagt een strategisch project.

Beroepsprofiel, juist omdat dit strategische project zich bezig houdt met het fundament voor de beroepsontwikkeling adviseren willen we als faculties actief bijdragen. De aanwezigheid in de klankbordgroep lijkt ons daarbij een logische positie.

Levendige beroepsorganisatie, behoud van dit strategisch project voor komende jaren waarbij aandacht wordt gegeven aan 'passend en gericht informeren' én dat (meer) passende activiteiten en faciliteiten worden geïnitieerd voor de werkvelden Finance & Control en Beleid.